

N:o 180.

Af herr **J. Andersson** i Öhrstorp, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t*
angående upphörande af Lunds domkyrkas rätt till s. k. er-
känsla vid försäljning af skattedomkyrkohemman.

Den kvarlefva af bördorätten, som ännu förefinnas i fråga om s. k. skattedomkyrkohemman, och som genom bref till kammarkollegium den 26 oktober 1827 benämnes »erkänsla» och blifvit fastställd till högst en procent af köpeskillingen att erläggas för hvarje gång ett dylikt hemman försäljes utom börd, synes mig icke längre böra bibehållas.

Genom allt högre värden å jordbruksfastigheter uppgår denna erkänsla — en procent af köpeskillingen — för hvarje gång ett sådant hemman säljes, till högre belopp i samma mån köpesumman stigit, och slutligen har Lunds domkyrka härigenom erhållit betalning flera gånger om för sina afhända hemman, beräknadt efter de värden, som de möjligen hade, då desamma till skatte försåldes.

Att denna så kallade »erkänsla», som alltid utkräfves af köparen, sedan han erhållit lagfart, och jemväl får af honom erläggas, utgör ett icke obetydligt plus till den köpeskillning och de lagfartskostnader, som varit med köpet förenade, läser ingen kunna förneka. Och om ett dylikt hemman genom ofta förekommande försäljningar på omnämnda sätt försäljes, drabbas en sådan egendom, som ju egentligen anses skola bära alla utgifterna, af ett orättvist och hårdt betungande, som ingalunda kan anses förenligt med eller ega någon motsvarighet i hemmanets framtida afkastningsförmåga.

Då man likväl vid bördorättens upphäfvande i allmänhet, enligt kongl. förordningen af den 22 december 1863, bibehållit lösningsrätt, der lösningsanspråket icke grundas på skyldskapsförhållande, såsom här är fallet, och då det icke blifvit mig möjligt att framlägga den fullständiga utredning, som ärendets vikt och bedömande kan erfordra, tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta utreda, om och på hvilka grunder Lunds domkyrkas rätt att uppbära s. k. »verkänsla» vid ytterligare försäljningar af skattedomkyrko hemman, lämpligen må kunna alldeles upphöra eller ock på annat sätt afskrifvas, samt der- efter till Riksdagen afgifva de förslag i ämnet, som af utredningen kunna föranledas.

Stockholm den 27 januari 1898.

Jöns Andersson,

Öhrstorp.